četrtek 30. marca 2023

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

EVROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2023)0094

Poročilo o stanju pravne države za leto 2022 – stanje pravne države v Evropski uniji

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 30. marca 2023 o poročilu o stanju pravne države za leto 2022 – stanje pravne države v Evropski uniji (2022/2898(RSP))

(2023/C 341/01)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti člena 2, člena 3(1), člena 3(3), drugi pododstavek, člena 4(3), ter členov 5, 6, 7, 11, 19 in 49,

— ob upoštevanju členov Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki se nanašajo na spoštovanje, spodbujanje in zaščito demokracije, pravne države in temeljnih pravic v Uniji, vključno s členi 70, 258, 259, 260, 263, 265 in 267,

— ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,

— ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 13. julija 2022 o poročilu o stanju pravne države za leto 2022 – Stanje pravne države v Evropski uniji (COM(2022)0500),

— ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije [1] (uredba o pogojenosti s pravno državo),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Državljani, enakost, pravice in vrednote ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (EU) št. 390/2014 [2],

— ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,

— ob upoštevanju instrumentov Združenih narodov o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter priporočil in poročil splošnega rednega pregleda Združenih narodov, pa tudi sodne prakse organov Združenih narodov za spremljanje pogodb in posebnih postopkov Sveta za človekove pravice,

---

[1] UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1.
[2] UL L 156, 5.5.2021, str. 1.

— ob upoštevanju priporočil in poročil Urada za demokratične institucije in človekove pravice, Visokega komisarja za narodne manjšine, predstavnika za svobodo medijev in drugih organov Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE),

— ob upoštevanju Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, Evropske socialne listine, sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice in Evropskega odbora za socialne pravice, konvencij, priporočil, resolucij ter mnenj in poročil Parlamentarne skupščine, Sveta ministrov, komisarja za človekove pravice, Evropske komisije za boj proti rasizmu in nestrpnosti, usmerjevalnega odbora za boj proti diskriminaciji, raznolikost in vključenost, Beneške komisije ter drugih organov Sveta Evrope,

— ob upoštevanju Memoranduma o soglasju med Svetom Evrope in Evropsko unijo z dne 23. maja 2007 in sklepov Sveta z dne 8. julija 2020 o prednostnih nalogah EU pri sodelovanju s Svetom Evrope v obdobju 2020–2022,

— ob upoštevanju obrazloženega predloga sklepa Sveta z dne 20. decembra 2017 o ugotovitvi očitnega tveganja hujše kršitve načela pravne države v Republiki Poljski, ki ga je Komisija izdala v skladu s členom 7(1) PEU (COM(2017)0835),

— ob upoštevanju poročil Agencije Evropske unije za temeljne pravice (FRA) z dne 19. julija 2022 z naslovom Evropska civilna družba: še vedno pod pritiskom, z dne 8. junija 2022 z naslovom Poročilo o temeljnih pravicah za leto 2022, z dne 19. avgusta 2022 z naslovom Zaščita državljanskega prostora v EU ter z dne 3. novembra 2022 z naslovom Antisemitizem – pregled antisemitskih incidentov, zabeleženih v Evropski uniji v obdobju 2011–2021, pa tudi njenih drugih poročil, podatkov in orodij, zlasti v informacijskem sistemu Evropske unije za temeljne pravice (EFRIS),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2016 s priporočili Komisiji o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ([3]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. marca 2018 o sklepu Komisije o uporabi člena 7(1) PEU glede razmer na Poljskem ([4]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. aprila 2018 o potrebi po oblikovanju instrumenta za evropske vrednote za podporo organizacijam civilne družbe, ki spodbujajo temeljne vrednote v Evropski uniji na lokalni in nacionalni ravni ([5]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2018 o predlogu, s katerim se Svet poziva, naj v skladu s členom 7(1) PEU ugotovi obstoj očitnega tveganja, da bi Madžarska lahko huje kršila temeljne vrednote Unije ([6]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. novembra 2018 o potrebi po celovitem mehanizmu EU za zaščito demokracije, pravne države in temeljnih pravic ([7]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2020 o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ([8]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. novembra 2020 o vplivu ukrepov proti COVID-19 na demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ([9]),

---

([3]) UL C 215, 19.6.2018, str. 162.
([4]) UL C 129, 5.4.2019, str. 13.
([5]) UL C 390, 18.11.2019, str. 117.
([6]) UL C 433, 23.12.2019, str. 66.
([7]) UL C 363, 28.10.2020, str. 45.
([8]) UL C 395, 29.9.2021, str. 2.
([9]) UL C 415, 13.10.2021, str. 36.

četrtek 30. marca 2023

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. junija 2021 o stanju pravne države v Evropski uniji in uporabi uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o pogojenosti ([10]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. junija 2021 o poročilu Komisije o stanju pravne države za leto 2020 ([11]),

— ob upoštevanju resolucije z dne 8. julija 2021 o oblikovanju smernic za uporabo splošnega režima pogojenosti za zaščito proračuna Unije ([12]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. novembra 2021 o krepitvi demokracije ter svobode in pluralnosti medijev v EU: zloraba civilnopravnih in kazenskopravnih ukrepov za utišanje novinarjev, nevladnih organizacij in civilne družbe ([13]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2021 o ovrednotenju ukrepov za preprečevanje korupcije, nepravilne porabe ter poneverbe evropskih in nacionalnih javnih sredstev v primeru skladov za izredne razmere in na področjih porabe, povezanih s kriznimi razmerami ([14]),

— ob upoštevanje svoje resolucije z dne 8. marca 2022 o krčenju prostora za civilno družbo v Evropi ([15]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2022 o pravni državi in posledicah sodbe Sodišča Evropske unije ([16]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. maja 2022 o poročilu Komisije o stanju pravne države za leto 2021 ([17]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2022 o pravni državi in morebitni odobritvi poljskega načrta za okrevanje in odpornost (v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost) ([18]),

— z dne 15. septembra 2022 o predlogu sklepa Sveta o ugotavljanju obstoja očitnega tveganja v skladu s členom 7(1) Pogodbe o Evropski uniji, da bi Madžarska lahko huje kršila temeljne vrednote Unije ([19]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. septembra 2022 o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji (2020–2021) ([20]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2022 o pravni državi na Malti pet let po umoru Daphne Caruana Galizia ([21]),

— ob upoštevanju resolucije z dne 20. oktobra 2022 o povečanju kaznivih dejanj iz sovraštva proti osebam LGBTIQ+ v Evropi in nedavnem homofobnem umoru na Slovaškem ([22]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. novembra 2022 o boju proti spolnemu nadlegovanju in zlorabam v EU ([23]),

---

([10]) UL C 67, 8.2.2022, str. 86.
([11]) UL C 81, 18.2.2022, str. 27.
([12]) UL C 99, 1.3.2022, str. 146.
([13]) UL C 205, 20.5.2022, str. 2.
([14]) UL C 251, 30.6.2022, str. 48.
([15]) UL C 347, 9.9.2022, str. 2.
([16]) UL C 347, 9.9.2022, str. 168.
([17]) UL C 479, 16.12.2022, str. 18.
([18]) UL C 493, 27.12.2022, str. 108.
([19]) Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0324.
([20]) Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0325.
([21]) Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0371.
([22]) Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0372.
([23]) Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0389.

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. novembra 2022 o oceni, kako Madžarska spoštuje pogoje pravne države v okviru uredbe o pogojenosti, in stanju glede madžarskega načrta za okrevanje in odpornost ([24]),

— ob upoštevanju poročila Konference o prihodnosti Evrope o končnem izidu,

— ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,

— ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve,

A. ker Unija temelji na skupnih vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, ki so določene v členu 2 PEU in so skupne državam članicam EU, države članice ki želijo pristopiti Uniji pa jih morajo spoštovati kot del kôbenhavnskih meril, od katerih po pristopu ni mogoče odstopiti ali jih samovoljno razlagati; ker so demokracija, pravna država in temeljne pravice vrednote, ki se vzajemno krepijo in lahko pomenijo, če so ogrožene, sistemsko grožnjo za Unijo ter pravice in svoboščine njenih državljanov; ker je spoštovanje pravne države na vseh ravneh upravljanja, vključno s podnacionalnimi subjekti, zavezujoče za Unijo kot celoto in države članice;

B. ker je bila na Konferenci o prihodnosti Evrope jasno izražena želja, da bi EU v vseh državah članicah sistematično podpirala pravno državo, zaščitila temeljne pravice državljanov in ohranila verodostojnost EU pri promoviranju svojih vrednot v EU in tujini;

C. ker načelo lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) PEU Unijo in države članice zavezuje, da si pomagajo pri izpolnjevanju obveznosti, ki izhajajo iz Pogodb, ob polnem medsebojnem spoštovanju, države članice pa, da sprejmejo vse ustrezne splošne ali usmerjene ukrepe za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz Pogodb ali aktov institucij Unije;

D. ker bi vključitev konkretnih in pravno zavezujočih priporočil za posamezne države državam članicam pomagala preprečevati, odkrivati in obravnavati izzive ter nazadovanje na področju pravne države;

E. ker so države članice sprejele izredne ukrepe za obvladovanje pandemije covida-19; ker morajo ti ukrepi v delu, v katerem omejujejo temeljne pravice ali temeljne svoboščine spoštovati načeli nujnosti in sorazmernosti, da bi bili zakoniti; ker so nekatere vlade izredne ukrepe uporabile kot izgovor za oslabitev demokratičnega sistema zavor in ravnovesij;

F. ker je treba okrepiti in racionalizirati obstoječe mehanizme ter razviti enoten celovit mehanizem EU za učinkovito zaščito demokracije, pravne države in temeljnih pravic ter zagotoviti, da se vrednote iz člena 2 PEU spoštujejo po vsej Uniji in se promovirajo v državah kandidatkah, čeprav z različnimi režimi spremljanja, da se državam članicam prepreči razvoj nacionalnega prava, ki je v nasprotju z zaščito iz člena 2 PEU; ker Komisija in Svet še naprej zavračata potrebo po medinstitucionalnem sporazumu o mehanizmu EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice;

G. ker je Parlament od maja 2022 v svojih resolucijah obravnaval tudi stanje pravne države na Madžarskem, Malti in Poljskem; ker je skupina za spremljanje demokracije, pravne države in temeljnih pravic pri Odboru za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve obravnavala nekatera vprašanja tudi v Bolgariji, Grčiji, na Slovaškem, v Sloveniji in Španiji;

Splošna ocena poročila

1. pozdravlja tretje letno poročilo Komisije o stanju pravne države kot del nabora orodij Komisije za krepitev pravne države; meni, da je poročilo sicer korak k skladnemu mehanizmu za uveljavljanje vrednot Unije, zapisanih v členu 2 PEU, ter da je sedaj glavni izziv učinkovita in dosledna uporaba obstoječega nabora orodij za zaščito in uveljavljanje teh vrednot;

([24]) Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0422.

četrtek 30. marca 2023

2. opaža izboljšave v primerjavi s prejšnjimi letnimi poročili, kot je dodajanje priporočil za posamezne države; pozdravlja, da je posebna pozornost namenjena javnim medijem in ukrepom za zagotavljanje preglednosti lastništva medijev, vključno z razvrstitvijo orodja za spremljanje pluralnosti medijev, oceno izvajanja sodb Evropskega sodišča za človekove pravice s strani držav članic, pozornostjo, namenjeno financiranju političnih strank, osredotočenostjo na organe za enakost, nacionalne institucije za človekove pravice in varuhe človekovih pravic, spremljanjem imenovanj na visoki ravni v pravosodnem sistemu in večjo pozornostjo, namenjeno pravni stroki, vključno s sodniki, notarji in odvetniki;

3. spodbuja Komisijo, naj poglobi svoje sodelovanje v javnih razpravah na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter več vlaga v ozaveščanje o vrednotah Unije in ustrezna orodja, tudi letno poročilo, zlasti v državah, kjer obstajajo resne težave; podpira prizadevanja Komisije za nadgradnjo metodologije poročanja in meni, da bi bilo treba razširitev področja poročanja pospremiti s povečanjem sredstev; meni, da bi morala Komisija več časa nameniti obisku posamezne države, tudi na terenu;

4. obžaluje zaskrbljujoče spremembe glede svobode tiska, pluralnosti medijev ter varnosti novinarjev v več državah članicah ter Komisijo poziva, naj pri naslednjih poročilih skrbno spremlja položaj medijev, vključno z lastništvom medijev in financiranjem javnih medijev, ter pripravi priporočila in nadaljnje ukrepanje z ustreznimi političnimi in pravnimi ukrepi; obsoja moteče politično vmešavanje v uredniške odločitve, nepoštene tožbe (tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti) in nezakonit nadzor novinarjev, zlasti z uporabo vohunske programske opreme, ter zatrjuje, da bodo novinarji še naprej ogroženi, dokler institucije ne bodo mogle ali želele kazensko preganjati korupcije, ki jo novinarji razkrijejo;

5. poudarja posebno vlogo, ki jo imajo nacionalni sodni sveti pri varovanju neodvisnosti sodišč in sodnikov pred političnim vmešavanjem; obžaluje nadaljnjo politizacijo teh organov v nekaterih državah ter uničujoče posledice tega početja za neodvisnost in integriteto njihovih pravosodnih sistemov;

6. priznava pomembno vlogo Evropskega javnega tožilstva pri zaščiti pravne države in boju proti korupciji v Uniji ter spodbuja Komisijo, naj v nadaljnjih poročilih pozorno spremlja raven sodelovanja držav članic z Evropskim javnim tožilstvom; poziva države članice, ki se še niso pridružile Evropskemu javnemu tožilstvu, naj to storijo;

7. obžaluje, da Komisija ni v celoti upoštevala priporočil Parlamenta iz njegovih prejšnjih resolucij ([25]), ter poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za obravnavo teh priporočil;

8. je zaskrbljen zaradi pomanjkanja skladnosti med horizontalnim poročilom in priporočili, zlasti ker pomisleki glede posameznih držav, izraženi v horizontalnem poročilu, niso povsem v skladu s priporočili za posamezne države; poziva k vzpostavitvi jasne povezave med izraženimi pomisleki in predloženimi priporočili;

9. poudarja, da je namerno kršenje pravic manjšin v nekaterih državah članicah ustvarilo in vzpostavilo zagon drugje, kar je razvidno iz nazadovanja na področju pravic žensk, vključno s poslabšanjem razmer na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, ter položaja oseb LGBTIQ+, migrantov in drugih manjšinskih skupin; poziva, naj se v poglavjih poročila o državah objavi povzetek izvajanja akcijskega načrta EU za boj proti rasizmu in analiza, kako nazadovanje na področju pravne države vpliva na različne manjšinske skupine;

10. obsoja navodila, ki jih je italijanska vlada dala milanskemu mestnemu svetu, da preneha z registracijo otrok istospolnih staršev; meni, da bo ta odločitev neizogibno privedla do diskriminacije istospolnih parov, predvsem pa njihovih otrok; meni, da je ta ukrep neposredna kršitev otrokovih pravic, kot so navedene v Konvenciji OZN o otrokovih pravicah iz leta 1989; je zaskrbljen, ker je ta odločitev del širšega napada na skupnost LGBTQI+ v Italiji; poziva italijansko vlado, naj nemudoma prekliče svojo odločitev;

([25]) Resoluciji z dne 24. junija 2021 o poročilu Komisije o stanju pravne države za leto 2020 in z dne 19. maja 2022 o poročilu Komisije o stanju pravne države za leto 2021.

11. poziva Komisijo, naj za oceno vseh držav kandidatk in potencialnih kandidatk za pristop k EU uporabi ustrezne elemente metodologije, uporabljene v letnih poročilih o pravni državi;

Priporočila za posamezne države

12. pozdravlja, da so bila na podlagi večkratnih pozivov Parlamenta in civilne družbe v ta namen dodana priporočila za posamezne države; opozarja, da so letna poročila podlaga za informirane razprave o stanju pravne države v državah članicah in institucijah EU; priznava, da ta priporočila za posamezne države prispevajo k osredotočanju na posamezna vprašanja in k doseganju dejanske izboljšave v državah članicah; vendar obžaluje, da priporočila niso zavezujoča; poziva Komisijo, naj še naprej razvija letni cikel pregleda pravne države z oceno izvajanja priporočil za posamezne države v naslednjem letnem poročilu na podlagi posebnih merili in jasnih časovnih okvirov za izvajanje, in jasno nakaže napredek in nazadovanje;

13. obžaluje, da so številna priporočila preveč nejasna in premalo natančna za zagotovitev učinkovitega izvajanja; ponovno poudarja, da je treba določiti časovni okvir za izvajanje priporočil in podrobno opredeliti možne posledice v primeru neskladnosti;

14. poziva Komisijo, naj brez oklevanja ali odlašanja sproži ustrezne postopke, zlasti kadar vlade ne pokažejo pripravljenosti, da bi upoštevale priporočila za posamezne države;

15. pozdravlja prizadevanja Komisije za boljše sodelovanje z nacionalnimi deležniki; priznava, da je civilna družba ključni akter pravne države, ki ima pomembno vlogo v okviru spremljanja letnega poročila in njegovega izvajanja; poziva Komisijo, naj si v sodelovanju z Agencijo za temeljne pravice prizadeva za dosledno in smiselno vključevanje civilne družbe v pripravo in spremljanje poročila na nacionalni ravni, tudi tako, da poskrbi, da ji zagotovi dovolj časa, da prispeva k postopku, in da na obiskih posameznih držav vzpostavi obširne stike z organizacijami civilne družbe; poziva Komisijo, naj zagotovi bolj vključujoč, pregleden in uporabniku prijazen pristop k ciklu, da bi poskrbela smiselno sodelovanje deležnikov in odgovornost v celotnem procesu; poziva k bolj sistematični predstavitvi prispevkov civilne družbe in poklicnih organizacij, tudi iz sodstva, da bi dopolnili informacije, ki jih posredujejo vlade držav članic;

16. priznava ključno vlogo, ki jo imata civilna družba in zdrav državljanski prostor pri ohranjanju in varovanju pravne države, ter znova poziva, naj se stanju civilne družbe v državah članicah nameni ločeno poglavje; poudarja povezave med državljanskim prostorom in vprašanji pravne države; poziva Komisijo, naj z namenskim financiranjem dodatno vlaga v krepitev zmogljivosti organizacij civilne družbe, da bodo lahko spremljale stanje na področju pravne države v državah članicah in poročale o tem, ter naj zagotovi ustrezno zaščito za civilno družbo, ki se ukvarja s tem; je zaskrbljen, ker pristransko razdeljevanje sredstev v nekaterih državah vpliva na organizacije civilne družbe, ki se ukvarjajo s spodbujanjem pravic ranljivih skupin ali se bolj splošno posvečajo zadevam, ki nimajo vladne podpore; spodbuja temeljito oceno teh vprašanj v vseh državah, ki jih zajema poročilo, in poudarja, da jih je treba obravnavati v priporočilih za posamezne države; poziva Komisijo, naj razmisli o neposrednem upravljanju sredstev EU, tudi da bi zagotovila, da bodo končni upravičenci, vključno z organizacijami civilne družbe, ki delajo z ranljivimi skupinami, prejeli sredstva EU, ki so jim namenjena; poziva Komisijo, naj spremlja vpliv programa Državljani, enakost, pravice in vrednote na civilno družbo v državah članicah; poziva Svet in Komisijo, naj zagotovita ustrezno financiranje za neodvisno in vseevropsko kakovostno novinarstvo na nacionalni, regionalni in lokalni ravni;

17. poudarja, da so potrebna priporočila za posamezne države o nacionalnih odzivih na pandemijo covida-19 in njihovem vplivu na demokracijo, pravno državo in temeljne pravice v Uniji; poziva Komisijo, naj še naprej spremlja te nacionalne procese in poroča o njih, vključno z najboljšo prakso;

18. obžaluje, da ni priporočil za posamezne države v zvezi z nezakonito uporabo tehnologij vohunske programske opreme za nadzor v državah članicah, kot sta Pegasus in Predator, kljub konkretnim razkritjem in vse večjim dokazom o njihovi uporabi proti novinarjem, politikom, uradnikom organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, diplomatom, odvetnikom, poslovnežem, akterjem civilne družbe in drugim akterjem; je zelo zaskrbljen zaradi s tem povezanih tveganj za civilno družbo, demokracijo, pravno državo in spoštovanje temeljnih pravic, ki jih predstavlja

nenadzorovana uporaba vohunske programske opreme s strani nacionalnih vlad; obžaluje pomanjkanje sodelovanja organov nekaterih držav članic s preiskovalnim odborom Parlamenta pri preiskavi uporabe programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor;

Nerešeni pozivi Parlamenta k letnemu poročilu o stanju pravne države

19. ponovno poziva Komisijo, naj razširi področje uporabe svojega poročanja, da bo zajemalo vse vrednote iz člena 2 PEU; ponovno poudarja, da obstaja neločljiva povezava med pravno državo, demokracijo in temeljnimi pravicami; poziva Komisijo in Svet, naj nemudoma začneta pogajanja s Parlamentom o medinstitucionalnem sporazumu o mehanizmu EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, ki bi moral zajemati celotno področje uporabe vrednot iz člena 2 PEU; obžaluje, da kršitve človekovih pravic migrantov, do katerih prihaja na zunanjih mejah EU, niso del ocene Komisije;

20. poziva, naj se v letno poročilo vključijo pomembni manjkajoči elementi s seznama meril za pravno državo, ki ga je leta 2016 pripravila Beneška komisija, kot so preprečevanje zlorabe pooblastil, enakost pred zakonom in nediskriminacija;

21. pozdravlja, da je Komisija v svoje poročilo kot kazalnik kakovosti in spoštovanja pravne države vključila izvajanje odločitev Evropskega sodišča za človekove pravice v državah članicah; poziva Komisijo, naj to analizo razširi, da bo vključevala postopke ustreznega izvrševanja teh sodb na nacionalni ravni;

22. meni, da je sodelovanje s Svetom Evrope in drugimi mednarodnimi organizacijami še posebej pomembno za spodbujanje demokracije, pravne države in temeljnih pravic v EU; poziva Komisijo, naj analizira posamezna sporočila organov OZN za spremljanje izvajanja pogodb;

23. ponovno poziva Komisijo, naj doda novo ločeno poglavje o institucijah Unije, v katerem bi ocenila stanje v zvezi z delitvijo oblasti, okvirom za boj proti korupciji, odgovornostjo ter sistemom zavor in ravnovesij;

24. močno obžaluje, da Svet ne more doseči bistvenega napredka v postopkih iz člena 7(1) PEU, ki trenutno potekajo; poziva Svet, naj obravnava vse nove dogodke, ki vplivajo na pravno državo, demokracijo in temeljne pravice; ponovno poziva Svet, naj obravnava priporočila v okviru tega postopka, in poudarja, da bi vsako nadaljnje odlašanje s takšnimi ukrepi pomenilo, da načelo pravne države krši tudi Svet; vztraja, da je treba spoštovati vlogo in pristojnosti Parlamenta;

25. odločno obsoja organe držav članic EU, ki zavrnejo sodelovanje v letnem dialogu Komisije o pravni državi;

26. obžaluje, da v poročilu ni jasnega priznanja, da v več državah članicah prihaja do namernega nazadovanja pravne države; poziva Komisijo, naj jasno navede, da države članice morda ne bodo več izpolnjevale vseh meril, ki opredeljujejo demokracijo, če bodo skozi daljše obdobje sistematično, namerno, resno in trajno kršile vrednote iz člena 2 PEU; opozarja, da je Parlament že navedel, da je glede na ustrezne kazalnike Madžarska postala hibridna ureditev volilne avtokracije; ponavlja priporočila Komisiji, naj razlikuje med sistemskimi in posameznimi kršitvami, da bi se izognila tveganju zmanjšanja pomena najresnejših kršitev načela pravne države, ter naj priporočilom za posamezne države priloži roke za izvedbo, cilje in konkretne ukrepe, ki jih je treba sprejeti;

27. opozarja na svoje stališče glede sodelovanja skupine neodvisnih strokovnjakov pri svetovanju trem institucijam v tesnem sodelovanju z Agencijo za temeljne pravice; ponovno poziva Komisijo, naj Agencijo za temeljne pravice pozove, naj zagotovi metodološko svetovanje in izvede primerjalne raziskave, da bi dodala podrobnosti na ključnih področjih letnega poročila, saj so temeljne pravice in pravna država neločljivo povezane; poziva predsedstvo, naj glede na nenaklonjenost Komisije in Sveta organizira postopek javnega naročanja, da bi tako skupino ustanovili pod okriljem Parlamenta v skladu z zavezo iz njegovih prejšnjih resolucij ([26]), da bi Parlamentu svetovala glede skladnosti z vrednotami iz člena 2 PEU v različnih državah članicah, in s tem kot zgled pokaže delovanje take skupine v praksi;

([26]) Resoluciji z dne 24. junija 2021 o poročilu Komisije o stanju pravne države za leto 2020 in z dne 19. maja 2022 o poročilu Komisije o stanju pravne države za leto 2021.

28. ponovno poudarja, da bi moral letni cikel pregleda pravne države služiti kot prispevek za aktiviranje drugih instrumentov za odzivanje na grožnje ali kršitve pravne države na nacionalni ravni, kot so člen 7 PEU, uredba o pogojenosti s pravno državo, okvir za pravno državo, postopki za ugotavljanje kršitev, vključno s hitrimi postopki, zahtevki za začasne postopke pred Sodiščem Evropske unije in ukrepi v zvezi z neizvrševanjem sodb Sodišča Evropske unije, oziroma instrumentov v skladu s finančno zakonodajo EU; ponovno poziva Komisijo, naj vzpostavi neposredno povezavo med drugim med letnimi poročili o pravni državi in mehanizmom pogojenosti s pravno državo;

o

o o

29. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Agenciji Evropske unije za temeljne pravice, Svetu Evrope, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi, Organizaciji združenih narodov ter vladam in parlamentom držav članic.